ROBERT ODLER – PAVEL SOUKOP

SZEMÉLY- ÉS VAGYONVÉDELMI KUTATÁSOK A POZSONYI RENDŐR AKADÉMIÁN

A Pozsonyi Rendőrakadémián folyó tudományos kutatás feladata, hogy közölje a gyakorlat számára hasznos ismereteket (információkat). Ilyen kutatásnak számított a „Prognózis a bünözés kialakulására és ellenőrzésére az Európai regióban, avagy a 2010. évben 11. alkalommal került megrendezésre nemzetközi szimpóziumként a nemzetközi biztonsági kiállítás. Fontos feladatként jelentkezett az a kutatás is, amely a vagyonvédelmet szolgálta, és kiterjedt a gépjárműlopásokra is. A kutatás jellemzője volt, hogy nem csak az állami, hanem a magánszektor segítségét is igénybe vette. A kutatás során a statsztikai adatok elemzése mellett a Pozsonyi Rendőr Akadémia diákjai a járási rendőrkapitányságokon szakmai gyakorlatukon végeztek adatellenőrzést. Az akadémia egyes részlegein tudományfejlesztési feladatként foglalkoztak az eredetiségvizsgálattal. A rendőrökre, gépjárművezetőkre kiterjedő internetes kutatás eredményeként megállapítható volt, hogy a megkérdezettek 70 %-a szerint szükség lenne eredetiségvizsgálatra nem csak a behozott, hanem a Szlovákiában forgalmazott gépjárművekre vonatkozóan is. A gépjárművekre elkövetett lopások aránya nem mellesleg Szlovákiában kedvezőbb képet mutat, árnyalja azonban a képet, hogy az eltulajdonított értéket illetően e javulás nem érhető tetten.

Tudományos kutatás indult a rendőrök sérelmére elkövetett támadások aktuális helyzetének értékelésére is. Az említett támadások okai a társadalomban érzékelhető agresszívitás emelkedő tendenciája, a korrupció és néhány esetben a rendőrök részvétele a büncselekmények elkővetésében. Nyilvánvaló, hogy a rendőri részességgel elkövetett bűncselekmények kommunikálása rossz fényt vet a rendőri szervekre és a Belügyminisztériumra. E rossz vélemény miatt érhetik a rendőröket többek közt fizikai, szóbeli, pszichikai támadások, amelyek kiterjedhetnek a rendőri szolgálatra, vagyontárgyakra, de még a családtagokra is. A hatályos jogi szabályozók jelenleg nem nyújtanak kellő védelmet az iléyen támadások megelőzéséhez, de megoldást kell találni arra a negatív oldalra is, hogy rendőrök bűncselekményeket követnek el. Ezzel kapcsolatban megjegyezhető, hogy a rendőrök által elkövetett bűncselekmények az utóbbi időben minőségi változáson mentek keresztül, a rendőri büncselekmények eljutnak a határon túlra is, miközben egyes csoportok nagy területeken tevékenykednek. Ez azt jelenti, hogy a rendőrbűncselekmények fejlodése Szlovákiában külsö és belső faktorok is meghatároznak. Mondhatjuk tehát, hogy a rendőrbűncselekmények jelenleg komoly negatív megnyilvánulást eredményezhetnek, ezért a megelőzésre nagy figyelmet kell szentelni. Ennek egyik megoldása lehet egy olyan megelőzési stratégia kidolgozása, amely a jelenlegi helyzet elemzésén túlmenően a legfontosabb intézkedéseket is magában foglalja, így olyan szankciók kilátásba helyezését, amely képes visszatartani a rendőri állományt bűncselekmények elkövetésétől.

Önálló kutatás foglalkozik az emberkereskedelem és a tiltott határátlépés helyzetének értékelése tárgyában is. Az emberkereskedelem mostanság az egyik legfőbb nemzetközi büncselekmény, amely sérti az alapvető emberi jogokat. Jelenlegi helyzetében az emberkereskedelem összefügg a globalizációval, magas profittal jár, de nem olyan kifizetődő, mint a kábítószerrel vagy a fegyverrel való illegális kereskedés. Az emberkereskedelem kapcsán azonban nem csak magára a jelenségre, hanem az azt kiváltó okokra, így a kényszermunkára és a szexuális kizsákmányolásra is megoldást kellett találni. Ezt szolgálta egy nemzeti projekt 2008 és 2010 között, amely kimutatta, hogy az áldozatok 60 %-ka a roma kisebbségből származik.

2010-ben volt kutatás az embercsempészetre vonatkozóan is, ez különösen Szlovákia schengeni csatlakozására volt tekintettel. A migráció(vándorlás) egy olyan folyamat, amely az emberiséget mindig is jellemezni fogja. A fogalom modern megközelítésében az egyik országból a másik országba való vándorlást jelenti olyan személyek által, akik nem állampolgárai a másik országnak. Európát tekintve úgy magyarázhatjuk mint vándorlást az Európai Unióba (gazdaságba) a harmadik világ országaiból.A vándorlásnak nemcsak gazdasági, hanem biztonsági kihívásai is vannak. Vannak olyan tényezők, amelyek az emberek vándorlását ún. Push és pull faktorokra osztja. Ezek a faktorok a kiválaszott országot érintik, és ezek ahhoz vezetnek, hogy e miatt oda vándorolnak az emberek. A jobb munkalehetőség érdekében, ekonómiai, politikai stabilitás vagy a jobb életkörülmények miatt. A vándorlás ráhatással van a push és pull faktorokra. Az embervándorlás az egész európai szemszögből nézve két részre osztható: a legális (kívánatos) és az illegális (nemkivánatos) vándorlásra. Mindkét csoport kölcsönösen összefügg egymással, egymást fedik, miközben gyakran változnak. Az illegális vándorlás nem csak Szlovákiának, hanem a Schengenhez tartozó országoknak is nemkívánatos helyzet. Különösen így van ez a célországokkal. Szlovákia teljes mértékben része az Európai Uniónak és a Schengeni Egyezménynek, kötelezettséget vállalt a külső határok őrizetére. A kutatás jelentősége a vándorlásra vonatkozó adatok kiértékelése, következtetések levonása a várható tendenciákra.

Legális vándorlás alatt értjük – Szlovákiába való belépést, Szlovákiából való kilépést, és Szlovákia területén való tartózkodást a hatályos jogszabályok teljesülése mellett. Ez az utóbbi években az alábbi adatok szerint teljesült:

ÉV	2008	2009	2010
Földi utakon	1 721 371	1 527 228	1 257 135
légtérben	1 144 358	672 679	493 006
összesen	2865729	2199907	1750141

ÉV	2008	2009	2010
a kiadott engedélyek száma	16 553	11 790	9 535

A illegális vándorlást Szlovákiában úgy értelmezhetjük, mint illegális határátlépést Szlovákiában, és illégális tartózkodást az ország területén. Amint látható két kategóriáról

van szó, amely egész mértékben meghatározza az emberi vándorlást Szlovákiában. Az utóbbi időben az illegális vándorlás csökkenő félben van. Ami a legészrevehetőbb csökkenést illeti, a 2008. év volt az első, amikor Szlovákia a Schengeni Egyezmény része lett. Alkalmazásba került a Schengeni Aquis, megerősödött a harc az illegális vándorlás és a technikai részt illetően. Becslések szerint a vándorlók 90-95 %-a ekonómilag aktivak. Olyan iparban dolgoznak ahol alacsony a minőségi munkaerő, viszont nagy mennyisében van feladat. Amíg ukránok és moldávok az építészetben dolgoznak, az ázsiai bevándorlók közt főleg kiskereskedők vagy vendéglátók vannak, a balkáni bevándorlók pedig legtöbb esetben illegálisan vállalkoznak.

Illegális határátlépés Szlovákiában

Év	2008	2009	2010
Földi(utak)	987	570	490
Légi határ	9	7	4

Illegális tartózkodás Szlovákiában – szolgálat közbeni ellenőrzés

Év	2008	2009	2010
Illegális tartózkodás	1321	1174	961

Úti okmány tekintetében megvalósult közokirat-hamisítás

Év	2008	2009	2010
Közúti határátkelő	36	99	127
Légi határátkelő	15	18	12

Illegális határátlépés, embercsempészés

Év	2008	2009	2010
Kezdeményezések száma	58	59	54
Elővezetett bevándorlók	1008	2076	1095

Az illegális vándorlók nagy része kezdeményezte a menekült státuszt, de azt inkább visszaélés céljából tette. A menekülttáborokat önkényesen elhagyták. Ez a valóság alátámasztotta, hogy nagyrészt átutazóban lévő vándorlókról van szó, akiknek Szlovákia nem végállomásként szolgál.

Az illegális tartózkodás a feketegazdaság és az egyes okmányhamisítások terén jelenthet biztonsági kockázatot. A fenyegetések Európa szerte ismertek. Külön Modus Operandi alakult erre. A bűnözés körében ismert a személyazonosság megváltoztatása az anyaországban, ami lehetővé teszi az útlevélben szereplő adatok hiteles megváltoztatását is. Ezt főleg ukrán állampolgárok alkalmazzák. Ismert a névházasság problémája is. Ez már előfordult nigériai, pakisztán, szerb és török állampolgárokkal kapcsolatban is. Ezeknek az eseteknek a felderítése, bizonyítása nagyon komplikált és bonyolult, nincs jogi támasztéka a szlovák jogban.